

Mihaela Doboș

TEME RECAPITULATIVE

Limba și literatura română

Clasa a VII-a

Editura Paralela 45

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programa școlară pentru limba și literatura română, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.

Redactare: Mihaela Cosma, Ionuț Burcioiu

Tehnoredactare: Mihail Vlad

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DOBOȘ, MIHAELA

Teme recapitulative : limba și literatura română : clasa

a VII-a / Mihaela Doboș. - Pitești : Paralela 45, 2021

ISBN 978-973-47-3344-6

811.135.1

Credite foto

Imaginile a căror sursă nu a fost menționată au fost preluate de pe Shutterstock: pp. 8, 19, 22, 29, 35, 38, 39, 46, 49, 51, 52, 57, 63, 66, 77, 81, 91, 93, 99, 100, 108 (ambele), 110, 118, 125, 131, 139 (ambele), 151, 153, 158 și Wikimedia Commons: pp. 15, 67 (sus și jos), 72, 79, 95, 103, 106, 147, 150, 156.

Copyright © Editura Paralela 45, 2021

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Cuvânt-înainte

Dragi elevi, fiecare zi petrecută la școală – fie în sala de clasă, fie acasă, în clasa virtuală – înseamnă o cărămidă adăugată la clădirea ființei și a viitorului vostru. Poate că nu vă dați seama de acest lucru, dar fiecare joc, fiecare discuție cu profesorii și colegii voștri, fiecare carte citită, fiecare filmuleț vizionat, fiecare explicație primită de la părinți și fiecare test dat vă pregătesc pentru un „mâine” mai apropiat sau mai îndepărtat. Noi, adulții, am parcurs deja acest drum și știm că el are atât poteci bătătorite, cât și momente când nu știi pe unde să o apuci, căutând un luminiiș despre care știi sigur că există. Dintre toate disciplinele studiate la școală, limba și literatura română este, sunt sigură, cea mai prietenoasă și cea mai puțin „didactică”, pentru că e gândită ca un teritoriu în care vă întâlniți cu povestea, cu imaginația voastră și a autorilor pe care îi citiți, cu eroii voștri preferați, cu cuvintele care vă ajută să fiți convingători atunci când vorbiți sau când scrieți, cu logica unor structuri gramaticale grație cărora înțelegeți tot ce învățați la matematică, la biologie, la geografie, la limbi străine etc.

Seria de cărți pe care cu bucurie am alcătuit-o pentru voi – **Teme recapitulative V, VI, VII** – este oglindirea practică a acestor convingeri. Fiecare volum dezvoltă **zece teme derivate** din tema generală a anului de studiu, așa cum este prevăzută de programa școlară, după cum urmează:

- **Clasa a V-a:** „Eu și universul meu familiar” – teme derivate propuse: *Arată-ne cine ești!, Scamatorii, Tărâmurile imaginației, În familia mea, Descopăr lumea jucându-mă, Tu ești modelul meu!, Darul prieteniei, Mireasma sărbătorii, Drumuri către carte, Tu cum vezi natura?*
- **Clasa a VI-a:** „Eu și lumea din jurul meu” – teme derivate propuse: *Noi și ceilalți, Vorbind cu natura, Portrete, Oamenii din jurul meu, Miraje, Rivalități, Sentimente, Întâlnire cu necunoscutul, Tâlcuri, Poveștile artei*
- **Clasa a VII-a:** „Orizonturile lumii și ale cunoașterii” – teme derivate propuse: *Tărâmuri și minuni, Responsabilitatea, Emoțiile, În bibliotecă, Privind natura, Să comunicăm!, Taina obârșiiilor, Încercările adolescenței, Pe scenă, Zei și oameni*

Veți găsi în aceste volume nenumărate prilejuri de a vă juca și de a vă lua la întrecere, de a descoperi texte cunoscute și îndrăgite, dar și altele noi, din literatura română și din alte literaturi; veți avea ocazia să analizați și să comparați zeci de imagini care completează comunicarea prin cuvânt și care vă îndeamnă să vă doriți a afla mai multe; veți putea să vă verificați atenția și creativitatea prin teste diverse urmate de răspunsuri edificatoare; veți întâlni grafice, hărți, capturi de ecran, benzi desenate, interviuri, articole de dicționar, jurnale, scrisori, știri, postări de pe internet etc., iar inserarea lor în diverse situații de învățare va avea ca finalitate succesul vostru la școală și la examene.

Stimați colegi și părinți, fiecare unitate tematică este deschisă cu un set generos de **Exerciții de sistematizare și consolidare** (peste 30) organizate în jurul unui text din arealul temei (*Să citim cu atenție textul!*), care invită la înțelegerea lui treptată (*Să înțelegem textul!*), la descoperirea sensurilor și la valorificarea diverselor aspecte specifice comunicării literare și nonliterare (*Să explorăm textul!*); utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii române în procesul comunicării este vizată prin aplicațiile din segmentele *Vocabular, variație stilistică, forme corecte; Ortografie, ortoepie, punctuație; Gramatică*; în final, copiii sunt invitați să compare textul cu un altul având aceeași temă, dar abordată cu alte mijloace sau

din altă perspectivă (*Să comparăm textele!*), respectiv *Să privească dincolo de text!*, pentru a-i modela sugestiile prin sarcini de lucru diverse și interesante. Corectitudinea răspunsurilor poate fi verificată prin consultarea capitolului de la finalul fiecărui volum, ***Soluții și sugestii de răspuns.***

Partea a II-a a fiecărei unități tematice este dedicată **Evaluării competențelor**, fiind gândită pe **patru module** – *Receptarea textului scris, Limbă și comunicare, Redactarea textului scris, Comunicarea orală* – care cuprind teste și probe de evaluare cu itemi adecvați fiecărui domeniu de conținut menționat, la care se adaugă, transversal, itemi vizând competența interculturală. Fiecare test are alocate 100 de puncte, iar rezolvarea lui este calibrată pentru 50 de minute (în cazul testelor axate pe receptarea textului scris, respectiv pe redactarea textului scris) și pentru 30 de minute (testele de limbă și comunicare). Probele/testele gândite pentru evaluarea comunicării orale au alocate câte 3 – 5 minute (clasa a V-a și clasa a VI-a)/5-7 minute (clasa a VII-a), cu 10 minute pentru pregătirea răspunsului. Noutatea absolută și, eventual, utilitatea imediată a acestor teste vine din organizarea și conceperea lor în spiritul noului model de subiect pentru Evaluarea Națională (care asimilează formatul evaluării susținute de elevi către finalul clasei a VI-a), cu respectarea programei școlare a fiecărei clase și, implicit, a competențelor și a nivelului de dezvoltare specific vârstei elevilor. Propunerea mea răspunde necesității de a adapta treptat instrumentele de evaluare exersate de-a lungul claselor V-VII la „tabloul”, la tipicul și la standardele evaluării de la finalul ciclului gimnazial, astfel încât obișnuințele lucrului de la clasă să se convertească firesc în rezultatele obținute la evaluarea externă de la finalul ciclului gimnazial. Pe lângă aceasta, am considerat că evaluarea comunicării orale, urmată sau nu de notă – chiar dacă nu este cuprinsă în vreo formă de examen din timpul gimnaziului – este indispensabilă formării coerente și firești a competențelor specifice disciplinei pe care o predăm.

Textele alese sunt deopotrivă atractive și utile pentru construirea, zi de zi, a culturii generale a copilului și pentru formarea de la sine a deprinderilor de lectură. Toate exercițiile de sistematizare și consolidare (10 seturi în fiecare volum), precum și testele/probele de evaluare (40 în fiecare volum) sunt urmate de soluții și de sugestii de răspuns, prezentate narativ sau tabelar. Nu în cele din urmă, talentul și creativitatea redactorilor și a graficienilor se văd cu prisosință în aspectul ludic, prietenos și ofertant al volumelor.

Autoarea

I. Exerciții de sistematizare și consolidare

Să citim cu atenție textul!

Cântecul lebedei

Scenetă dramatică într-un act

PERSONAJE:

VASILI VASILICI SVETLOVIDOV, actor comic, bătrân, 68 de ani

NIKITA IVANĂCI, sufleur; bătrân și el

Acțiunea se petrece pe o scenă, într-un teatru de provincie, noaptea, după spectacol. Scena goală a unui teatru de mâna a doua, din provincie. La dreapta, un șir de uși făcute de mântuială, din scânduri nevopsite: ușile de la cabine. Partea stângă și fundul scenei sunt pline cu tot felul de troace.

În mijlocul scenei, un taburet răsturnat. E noapte, întuneric.

SVETLOVIDOV (în costumul lui Calhas, cu o lumânare în mână, iese din cabină râzând):

Bună treabă! Frumoasă pățanie! Am adormit în cabină! Spectacolul s-a terminat de mult, toți au plecat din teatru, numai eu am rămas să sforăi de unu' singur. Ah! Hârb bătrân! Hârb bătrân ce ești! Ramolitul! Se vede că te-ai cherchelit bine, de-ai adormit pe scaun! Bravo ție! Frumos îți șade! (*strigă*) Egorka! Egorka! Diavole! Petruška! Ați adormit, blestemaților, lua-v-ar toți dracii să vă ia! Egorka! (*ridică taburetul, se așază pe el și pune lumânarea jos*) Nici țipenie de om! Doar ecoul îmi răspunde... Le-am dat azi câte trei ruble și acum nici cu copoi nu dai de urma lor... Au plecat și te pomenești c-au închis teatrul, afurisiții... (*clătinând din cap*) Îs beat! Uf! În cinstea sărbătoririi mele am turnat în mine atâta vin și bere... Dumnezeu! Tot corpul mă arde, iar gura mi-e ca o iască... Mi-e și silă! (*pauză*) Ce tâmpenie! Te-ai îmbătat, neghiob bătrân ce ești, și nici nu știi barem de ce... Uf! Dumnezeu!... Șalele mă dor, capul îmi vâjâie, mă ia cu frig, iar sufletul mi-e rece și întunecat ca un mor-mânt. Dacă nu-ți pasă de sănătatea ta, ai barem milă de bătrânețea ta, caraghiosule! (*pauză*) Bătrânețe... Oricât m-aș grozăvi, orice-aș face, orice-aș drege, mi-am trăit traiul... Am șazeci și opt de ani, bătuți pe muchie. Respectele mele... Nu-i mai poți întoarce... Cupa s-a golit... și n-a mai rămas decât o picătură pe fund... N-a rămas decât drojdia... Da, da, Vasiușa... Vrei nu vrei, acu e timpul să joci rolu' mortului. Moartea nu-i departe! (*se uită drept înainte*) Uite, de patruzeci și cinci de ani sunt actor și văd teatrul noaptea pentru prima oară... Da, pentru prima oară... Și e destul de interesant, mânca-l-ar lupii... (*se apropie de rampă*) Nu se vede nimic... Se zărește nițel cușca sufleurului... pupitrul... Loja oficială... da-ncolo, beznă! [...] Mă duc repede să mă schimb... Mi-e groază. Zău așa: de-aș rămâne aici toată noaptea, aș muri de spaimă... (*se îndreaptă spre cabina lui; în aceeași clipă, din ultima cabină, în fundul scenei, apare Nikita Ivanăci, într-un halat alb*)

SVETLOVIDOV (*văzându-l pe Nikita Ivanâci, scoate un țipăt de spaimă și se retrage câțiva pași*): Cine ești? Ce vrei? Ce cauți? (*bate cu piciorul în dușumea*) Cine ești?

NIKITA IVANÂCI: Eu sunt.

SVETLOVIDOV: Care eu?

NIKITA IVANÂCI (*apropiindu-se*): Eu sunt... sufleurul Nikita Ivanâci... Eu sunt, Vasili Vasilici!...

SVETLOVIDOV (*cade sfârșit pe scăunel, respiră greoi și tremură din tot corpul*): Dumnezeu! Cine e? Tu ești... tu, Nikitușka? Ce... ce-i cu tine aici?

NIKITA IVANÂCI: Noaptea, dorm în cabină. Da', vă rog, să nu mă spuneți lui Alexei Fomici... N-am unde să mă culc... vă rog să mă credeți...

(Anton Pavlovici Cehov, *Cântecul lebedei*, traducere de M. Sorbul și I. Alexandrescu)

► **A. Să înțelegem textul!**

Răspunde în enunțuri la următoarele întrebări legate de textul citat:

a. Ce înțelegi prin structura „teatru de mâna a doua”?

.....

.....

.....

b. Prin ce se aseamănă cele două personaje?

.....

.....

.....

c. De cât timp este actor Svetlovidov?

.....

.....

.....

d. Ce „rol” crede actorul că a venit timpul să joace?

.....

.....

.....

e. Ce detaliu din „apariția” sufleurului crezi că îi accentuează spaima actorului?

.....

.....

.....

f. Câte acte și câte personaje are textul dramatic citat?

.....

.....

.....

► **B. Să explorăm textul!**

a. Prezintă motivul pentru care fiecare dintre cele două personaje se afla, noaptea, în teatru.

.....

.....

.....

b. Transcrie două indicații scenice cu rol diferit, precizându-l.

.....

.....

.....

c. Notează, din text, câte o secvență care indică timpul, respectiv spațiul desfășurării acțiunii dramatice.

.....

.....

d. Explică, în 50 – 60 de cuvinte, secvența: *Cupa s-a golit... și n-a mai rămas decât o picătură pe fund... N-a rămas decât drojdia...*

.....

.....

.....

.....

.....

e. Scrie un motiv pentru care ai vrea/nu ai vrea să vezi piesa de teatru *Cântecul lebedei*, de Cehov.

.....

.....

.....

f. Realizează, în cel puțin 150 de cuvinte, caracterizarea personajului Svetlovidov din textul dat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

▶ **C. Vocabular, variație stilistică, forme corecte**

a. Scrie câte un enunț cu omografele cuvintelor subliniate în enunțul: *Dacă nu-ți pasă de sănătatea ta, ai barem milă de bătrânețea ta, caraghiosule!*

b. Transcrie patru termeni din câmpul lexical al *teatrului*.

c. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate în secvența: *Uite, de patruzeci și cinci de ani sunt actor și văd teatrul noaptea pentru prima oară.*

d. Alcătuieste un enunț în care verbul *a turna* să fie folosit cu alt sens decât în secvența: *În cinstea sărbătoririi mele am turnat în mine atâta vin și bere...*

e. Descoperă greșelile și rescrie corect enunțul:

Reproșurile făcute prietenilor cei mai buni i-au adus supărări fetei însăși.

.....

.....

► **D. Ortografie, ortoepie, punctuație**

a. Menționează rolul cratimei din structura: *mânca-l-ar lupii*.

.....

.....

b. Precizează numărul de litere și numărul de sunete pentru fiecare cuvânt din enunțul:

Eu sunt... sufleorul Nikita Ivanâci...

.....

.....

c. Explică rolul primei virgule și al semnului de punctuație *două puncte* din enunțul:

La dreapta, un șir de uși făcute de mântuială, din scânduri nevopsite: ușile de la cabine.

.....

.....

.....

d. Subliniază forma corectă: *crichet/criket, coșear/coșar*.

► **E. Gramatică**

a. Transcrie un articol nehotărât și un articol genitival din enunțul: *Scena goală a unui teatru de mâna a doua, din provincie.*

.....

.....

b. Precizează cazul pronumelor interogative din secvența: *Cine ești? Ce vrei?*

.....

.....

c. Alcătuieste un enunț în care verbul *a rămâne* (numai eu am rămas să sforăi) să fie folosit cu valoare impersonală.

.....

.....

d. Scrie funcția sintactică și valoarea morfologică pentru cuvintele subliniate în enunțul: *de-aș rămâne aici toată noaptea, aș muri de spaimă.*

.....

.....

.....

e. Precizează tipul de coordonare din fraza: *Tot corpul mă arde, iar gura mi-e ca o iască.*

.....

f. Construiește o frază alcătuită din trei propoziții principale coordonate prin juxtapunere.

.....

.....

► **F. Să comparăm textele!**

a. Citește cu atenție fragmentul următor, corelează-l cu mesajul/semnificațiile textului dat mai sus și răspunde sarcinilor de lucru formulate.

Când un artist evoluează pentru ultima dată pe o scenă, se spune că este „cântecul său de lebedă”, ceea ce pare bizar, din moment ce lebedele nu sunt renumite pentru prezența lor scenică. Așadar, de unde provine exact această expresie?

Originile sale sunt legate de o legendă veche de aproape două mii de ani care spune că lebedele cântă foarte frumos chiar înainte de a muri. Deși, practic, acest lucru nu e chiar corect, există un sâmbure de adevăr. De exemplu, o anumită specie de lebedă (*Cygnus cygnus*) emite un sunet puternic în ultimele clipe de viață. Și asta pentru că expulzează tot aerul din plămâni prin traheea sa foarte lungă. Sunetul a fost asemănat cu cel al unui clarinet la care cântă un suflor neexperimentat. Nu este deci un cântec foarte frumos, dar cel puțin este adevărat că are loc înaintea morții.

Prima mențiune scrisă a cântecului de lebedă a apărut într-o fabulă a lui Esop, numită *Lebăda și gâsca*: „Un bogătaș a cumpărat de la piață o gâscă și o lebedă. Pe prima, pentru a fi gătită la masa de seară, iar pe cea de-a doua, pentru a-i asculta cântecul. Când bucătarul a trebuit să ucidă gâsca, a confundat cele două păsări, pentru că era întuneric, și a prins din greșeală lebedă. Aceasta, simțind amenințarea morții, a început să cânte și prin vocea sa a reușit să se salveze.”

(De unde vine expresia „cântec de lebedă”? <https://www.descopera.ro/>)

1. În al doilea text citat, structura „cântec de lebedă” este folosită atât cu sens propriu, cât și cu sens figurat. Ilustrează prin câte un enunț fiecare dintre cele două situații.

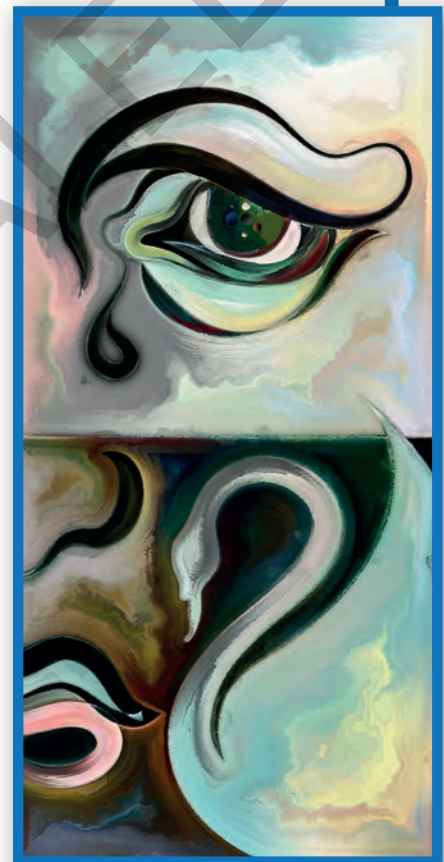
.....

.....

2. Pornind de la explicația oferită în cel de-al doilea text și de la sugestiile imaginii asociate acestuia, explică succint titlul operei dramatice scrise de Cehov.

.....

.....

II. Evaluarea competențelor

TEST 33

Modul A – Receptarea textului scris

100 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

A. PERSONAJELE

ARGAN – bolnav închipuit

BÉLINE – a doua soție a lui Argan

ANGÉLIQUE – fiica lui Argan și iubita lui Cléante

LOUISON – fiica cea mică a lui Argan și sora lui Angélique

BÉRALDE – fratele lui Argan

CLÉANTE – iubitul lui Angélique

DOMNUL DIAFOIRUS – medic

THOMAS DIAFOIRUS – fiul său și pre-tendent la mâna lui Angélique

DOMNUL PURGON – medicul lui Argan

DOMNUL FLEURANT – farmacist

DOMNUL DE BONNEFOY – notar

TOINETTE – fata în casă

Acțiunea se petrece la Paris. [...]

TOINETTE: Cum de ați putut născoci, domnule, ceva atât de caraghios? Cu averea dumneavoastră, vreți să vă dați fata după un doctor...

ARGAN: Da. Și tu ce te amesteci, ticăloaso? Nerușinată ce ești!

TOINETTE: Doamne! Mai încet. Prea o luați de la început cu vorbe de ocară! Nu ne putem înțelege oare fără să ne înfuriam? Hai să stăm de vorbă liniștit! Ce vă-mpinge, dacă nu vă e cu supărare, la o asemenea căsătorie?

ARGAN: Ceea ce mă împinge e că, văzându-mă infirm și bolnav cum sunt, doresc să-mi iau un ginere și rubedenii medici, ca să mă apăr de boala de care sufăr, ca să am chiar în familie ajutorul necesar și ca să am la îndemână consultații și rețete.

TOINETTE: Ei da! Iată un motiv. Și e o plăcere să ne răspundem unul altuia ca lumea. Haideți, domnule, răspundeți cu mâna pe conștiință: sunteți oare bolnav cu adevărat?

ARGAN: Cum așa, toanto! Dacă sunt bolnav? Dacă sunt bolnav? Nerușinato!

TOINETTE: Ei bine! Da, domnule, sunteți bolnav, n-o să ne certăm pentru atâta lucru! Da, sunteți tare bolnav, sunt de aceeași părere, și chiar mai bolnav decât credeți: iată un fapt stabilit. Dar fiicei dumneavoastră îi trebuie un soț pentru ea și, nefiind bolnavă, nu văd nevoia să i se dea un doctor.

ARGAN: Pentru mine i-l dau pe acest doctor de bărbat, iar o fată cumsecade trebuie să fie încântată să se mărite cu acela care e de folos sănătății tatălui său.

TOINETTE: Pre legea mea, domnule, vreți să vă dau un sfat prietenesc?

ARGAN: Ce fel de sfat?

TOINETTE: Să nu vă mai gândiți la această căsătorie.

ARGAN: Și pentru care motiv?

TOINETTE: Pentru că fiica dumneavoastră nu va primi cu niciun chip.

ARGAN: Nu va primi cu niciun chip?

TOINETTE: Nu.

ARGAN: Fiica mea?

TOINETTE: Fiica dumneavoastră. Ea o să vă spună că nu are ce face nici cu doctorul Diafoirus, nici cu fiul său Thomas Diafoirus și nici cu toți Diafoirusii din lume.

ARGAN: Eu, însă, am ce face, da, eu; în afară de faptul că partida este mai bună decât se crede. Domnul Diafoirus nu-l are decât pe acest fiu ca singur moștenitor și, pe deasupra, domnul Purgon, care n-are nici soție, nici copii, îi dă toată averea sa cu prilejul acestei căsătorii. Iar domnul Purgon are o rentă de opt mii de livre bătute pe muchie

TOINETTE: Mulți oameni trebuie să fi omorât, ca să ajungă atât de bogat.

(Molière, *Bolnavul închipuit*, Actul I, Scena 5)

B. — Sunt tare curios să aud cum sună prima întrebare.

— *Nici n-o mai pun, trecem direct la celelalte întrebări. De pildă, m-ar interesa să aflu dacă și în copilărie se râdea de dumneavoastră.*

— Nu s-a râs de mine niciodată decât atunci când am vrut eu. Da, în copilărie îmi plăcea să fac giumbușlucuri. La grădiniță, educatoarea Puica se amuza îndelung de ele. Tatăl meu era un om de un umor nemaipomenit. Însă de recitat am recitat în fața publicului destul de târziu.

— *Ce înțelegeți printr-un om cu un umor nemaipomenit?*

— Avea niște răspunsuri spontane extraordinare. Dar, așa cum îți spuneam, preocupări artistice n-am avut de la început. Mai mult mă interesa sportul, iar campionul Gheorghe Lungu îmi prevedea o carieră în box. N-a fost să fie așa. Am coborât din ring după ce la școală am scris o piesă în care am și jucat. Am dat examen la teatru, timorat, cu pioșenie și modestie așa putea zice. În comisie era și marele nostru actor Gh. Storin. S-a întâmplat că am intrat.

— *De unde vă vine acea poreclă piscicolă, Dem Rădulescu? De ce Bibanu.*

— Am venit odată la școală cu un pachetel de mâncare în care se afla un biban prăjit. Însă te rog să nu faci public ce ți-am spus.

— *Fiiți fără grijă! Dar spuneți-mi, actorul de comedie are o situație specială?*

— Da. Dovadă că atunci când se pomenesc, de pildă, în interviuri actori, se omit aproape întotdeauna cei de comedie. Total greșit. Faptul că râzi pe scenă de un actor nu înseamnă că acela e un paria* al societății. Și *Nora* și *Bolnavul închipuit* sunt interpretări. N-au nicio legătură cu valoarea morală a actorului respectiv. Odată, un mare actor, Dăncinescu, după ce l-a interpretat pe Iago, când s-a întors la cabină, cabiniera l-a scuipat. Dăncinescu jucase atât de bine încât femeia confundase omul cu rolul. Dacă însă joc un personaj negativ, de care se râde în hohote, nu înseamnă că eu sunt un om de nimic.

Dem Rădulescu în rolul Motanului Dănilă

Motanul Dănilă este unul dintre personajele din filmul pentru copii *Veronica* (1972). Fiind foarte comic, Motanul cântă, dansează, vorbește și face tot felul de pozne. Film muzical de mare succes, *Veronica* a marcat cinematografia românească pentru copii (potrivit Centrului Național al Cinematografiei, până în 2014 filmul fusese vizionat, în cinematografe, de aproximativ 4 milioane de spectatori).

Sursa: youtube.com

— Am văzut deseori că atunci când treceți pe stradă, unii oameni vă arată că v-au recunoscut. Ce sentiment încercați în astfel de ocazii?

— De teamă. Mi-e teamă că mă confundă. Când mă vede, omul imediat și râde. Mă trage chiar de haine. El mă știe în niște roluri și crede că mă și cunoaște. Dar eu n-am nicio legătură cu ele. Actorul e ca firul de telefon care aduce vocea. Dar arta are o influență fantastică. Asta nu înțeleg uneori confracții mei. Nu vreau să o fac pe moralizatorul, dar unii nu-și dau seama ce sarcină deosebită au. Noi suntem un fel de etalon. După cum spunea cineva, suntem copiii de duminică ai societății. Apărem în fața a sute de oameni. Ai o datorie măcar față de tine. Să respecti ce a aplaudat publicul.

(Interviu realizat de George Arion cu actorul Dem Rădulescu în anul 1978, în vol. *Cele mai frumoase 100 de interviuri*)

**paria* – persoană disprețuită, respinsă de societate, căreia nu i se recunoaște niciun drept

Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textele date.

1. Notează două scopuri pentru care Argan voia să aibă ca ginere un doctor. 10 puncte

.....

.....

2. În următoarea listă, un nume de actor este:

a. Gheorghe Lungu.

c. Gh. Storin.

b. Puica.

d. Nora.

10 puncte

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect: .

3. Când este recunoscut pe stradă, Dem Rădulescu încearcă un sentiment:

a. de satisfacție.

c. de lehamite.

b. de bucurie.

d. de teamă.

10 puncte

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect: .

4. Menționează, pe baza textului dat, două trăsături ale interviului. 10 puncte

.....

.....

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 20 de puncte

Enunț	Corect	Incorect
a. Béralde este verișorul lui Béline.		
b. Toinette este sigură că Angélique nu va accepta aranjamentul tatălui ei privind căsătoria.		
c. Dem Rădulescu a dat examen la teatru înainte de a face box.		
d. <i>Veronica</i> este un film muzical pentru copii.		
e. Dem Rădulescu este de părere că actorul are datoria de a respecta ce a aplaudat publicul.		

6. Explică, în 50 – 80 de cuvinte, relația dintre imagine și textul B.

10 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între fragmentul din piesa de teatru *Bolnavul închipuit*, de Molière, și fragmentul extras din interviul realizat de George Arion cu actorul Dem Rădulescu.

10 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Asociază fragmentul din piesa de teatru *Bolnavul închipuit*, de Molière, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 80 de cuvinte, prezentând o asemănare și o deosebire dintre ele.

10 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

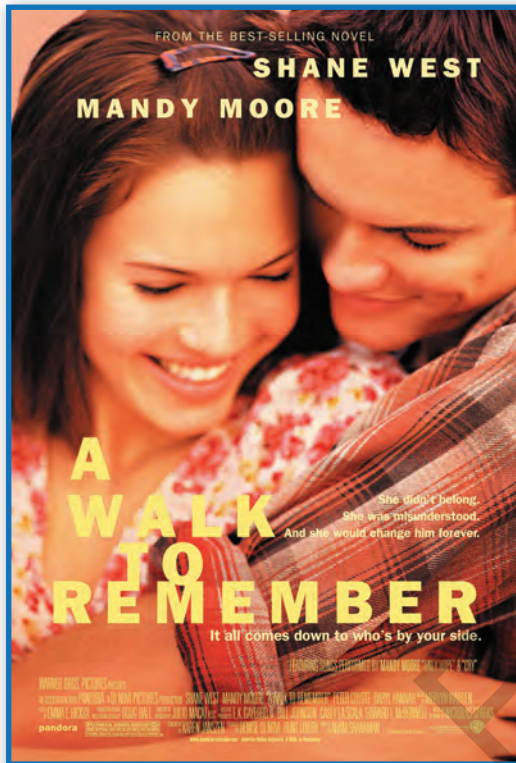
Notă: se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru: 50 de minute. Succes!

TEST 34

Modul B – Limbă și comunicare

100 de puncte

Citește textul de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Sinopsis *A Walk to Remember*

▶ | TRAILER

Un băiat rebel se îndrăgostește de cea mai ingenuă creatură a liceului, iar dragostea lor îi va transfigura pe amândoi.

Landon Carter și prietenii săi sunt cei mai cool puști dintr-un liceu din Beaufort. Poartă hainele adecvate, conduc mașinile potrivite și intră în bucluc atât cât să-și asigure o reputație de rebeli. Jamie Sullivan e opusul lor – nimic nu pare cool la ea. E fiica predicatorului și poartă haine care-i ascund formele și același pulover în fiecare zi. Îndură zeflemeaua lui Landon și a prietenilor săi cu un zâmbet, întotdeauna văzând numai lucrurile bune din oameni. Atunci când o farsă a lui Landon și a găștii sale se termină cât se poate de prost, directorul îl condamnă pe băiat să aibă grijă în weekenduri de un elev necăjit și să lucreze la piesa școlii, activități în care e și Jamie implicată. „E timpul să mai

întâlnești și altfel de oameni”, spune directorul. Și puține persoane sunt mai diferite de cinicul și necredinciosul Landon decât Jamie.

(<https://www.cinemagia.ro/>)

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Încercuiește diftongul din cuvintele „prietenii” și „întotdeauna”.

10 puncte

prietenii

întotdeauna

2. Sunt corect accentuate toate cuvintele din seria:

a. în-dră-gos-teș-te, ci-ni-cul.

c. în-dră-gos-teș-te, ci-ni-cul.

b. în-dră-gos-teș-te, ci-ni-cul.

d. în-dră-gos-teș-te, ci-ni-cul.

10 puncte

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect: .

3. Cuvântul subliniat în secvența „Landon Carter și prietenii săi sunt cei mai cool puști” este:

a. pronume posesiv, genitiv.	c. adjectiv pronominal posesiv, genitiv.	
b. adjectiv pronominal posesiv, nominativ.	d. pronume posesiv, nominativ.	10 puncte

Scrive litera corespunzătoare răspunsului corect: .

4. Forma verbală de gerunziu din enunțul „întotdeauna văzând numai lucrurile bune din oameni”:

a. denumește o acțiune.	
b. arată o acțiune terminată.	
c. arată o acțiune posibilă.	
d. denumește o acțiune în desfășurare, fără referire precisă la momentul vorbirii.	10 puncte

Scrive litera corespunzătoare răspunsului corect: .

5. Unește cu săgeți cuvintele subliniate în enunțurile din prima coloană cu funcțiile sintactice corespunzătoare din a doua coloană:

a. „sunt <u>cei mai cool</u> puști dintr-un liceu”	a. atribut substantival prepozițional
b. „Jamie Sullivan e opusul <u>lor</u> ”	b. atribut adjectival
c. „să-și asigure o reputație <u>de rebeli</u> ”	c. atribut substantival genitival
d. „E fiica <u>predicatorului</u> ”	d. atribut pronominal genitival

6. Precizează felul următorului enunț după scopul comunicării: „Îndură zeflemeaua lui Landon și a prietenilor săi cu un zâmbet, întotdeauna văzând numai lucrurile bune din oameni.”

10 puncte

.....

.....

7. Formulează o apreciere despre afișul filmului prezentat, sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă.

10 puncte

.....

.....

8. Scrie un enunț despre filmul prezentat, care să se încheie cu semnul întrebării și cu semnul exclamării.

10 puncte

.....

.....

9. Redactează un text descriptiv, de 60 – 80 de cuvinte, în care să prezinți atmosfera dintr-o sală de cinema înainte de premiera unui film, utilizând un verb la gerunziu și un verb la infinitiv, pe care le vei sublinia.

10 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notă: se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru: 30 de minute. Succes!

TEST 35

Modul C – Redactarea textului scris

100 de puncte

Citește textul de mai jos pentru a putea rezolva sarcina de lucru formulată.

La Circ...
 Un accident banal –
 Un acrobat,
 Un salt mortal
 Și...
 Acrobatul nu s-a mai sculat...

Alămurile din orchestră au tăcut,
 Iar clovni din arenă au țipat...
 Dar publicul din staluri n-a crezut
 Că poate fi și-un accident adevărat
 Și-a fluierat...

Zadarnic –
 Mortul n-a mai înviat...

Păcat de el!...
 Era un tânăr acrobat frumos,
 Cu corpul tatuat de sus și până jos,
 De care publicul se minuna,
 Când îl vedea-ndoit ca un inel,
 Sau când pe bara fixă se-nvârtea
 Ca o morișcă de cafea
 Cu balerina lângă el!...

Dar balerina nu-l iubea!...

Povestea lui?
Hm!...
Povestea mea –
A mea,
A ta
Și-a altora!...

Același accident de circ, banal...
O zi *relâche**,
Și-apoi, la fel,
Cu-aceeași balerină lângă el,
Alt acrobat...
Alt salt mortal!...

(Ion Minulescu, *Ultima oră*)

**relâche* – (fr.) relaxare, eliberare

Imaginează-ți că ai vizitat, în cadrul Proiectului „Poveștile scenei” derulat în școala ta, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași. La finalul vizitei, după ce ai discutat cu actori, regizori, scenografi, costumiere, ingineri de sunet etc., ai fost invitați să asistați la o secvență de repetiție, în cadrul căreia un actor a recitat poezia *Ultima oră*, de Ion Minulescu. Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă prezentarea unei emoții/a unui sentiment din timpul acestei experiențe, o secvență narativă, una descriptivă și una explicativă. Data redactării jurnalului este 20 martie 2021.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notă: se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru: 50 de minute. Succes!

TEST 36

Modul D – Comunicarea orală

100 de puncte

Participi alături de colegi, în ora de limba și literatură română, la un joc de echipă intitulat **Alege actorul!**: trebuie să convingeți un juriu să vă aleagă pentru a juca în piesa de teatru pe care o veți pregăti pentru *Săptămâna Altfel*. Citiți pe roluri fragmentul din comedia *Chirița în provincie*, de Vasile Alecsandri, având în vedere:

- rostirea clară și fluentă a replicilor, în acord cu intențiile de comunicare ale autorului textului;
- intrarea în rolul personajului interpretat;
- armonizarea comunicării verbale cu comunicarea paraverbală (ton, accent, ritm, debit verbal, pauze etc.) și nonverbală (privire, poziția corpului, mimică, gestică etc.).

Sursa: www.youtube.com

* * *

CHIRIȚA: Da veniți azi de mă coborâți de pe cal... Ce, Doamne, iartă-mă!... ați adormit cu toții?

(*Ion se pune dinaintea calului și-l apucă de zăbale ca să-l ție. Ceilalți se adună împrejurul Chiriței.*)

GULIȚĂ: Ba nu, neneacă... dar învățam Telemac cu monsiu dascălul.

SAFTA: Și eu făceam dulceți în cămară, cumnățică.

ION: Și eu...

CHIRIȚA: Taci din gură... că ești încă cu ochii plini de somn... Ține calu...

ȘARL (*apropiindu-se de Chirița*): Madam cocona... sari în brați a me.

CHIRIȚA (*cochetând*): În brațele d-tale, monsiu Șarlă?... Ești foarte galant... însă mă tem...

ȘARL: O! non te tem... că sunt vurtos.

CHIRIȚA: Nu de-aceea... că și eu îs ușurică ca o pană; dar apoi... să sar în brațele unui cavaler... nu știu de se cuvine?...

ȘARL: Dacă non vre la mine, sari la Ion... (*În parte.*) J'aime mieux ça.

CHIRIȚA: Ei, dacă vroiești numaidecât, monsiu Șarlă... aține-te că sar.

ȘARL: No... poftim... une, deux, trois.

CHIRIȚA (*sărind*): Hup.

ȘARL (*în parte*): Cristi! ușuric ca un pan... merci.

CHIRIȚA (*în parte*): Îi nostim franțuzu... (*Tare.*) Ați văzut agilitaua mea? Ioane... du calu la grajd și-l adapă, dar să nu-i scoți șaua... Auzi?

ION (*căscând*): Aud. (*Duce calul între culisele din dreapta.*)

CHIRIȚA: Ho... că parcă-i să ne-nghiți... face-o gură cât o șură.

GULIȚĂ: Neneacă... las' să mă sui și eu pe cal.

CHIRIȚA: Ce face?... ca să te trântescă?... ba nu, Gulița mamei.

GULIȚĂ: Pe mata cum de nu te trânteste?

CHIRIȚA: Eu am învățat la Ieși, la manejarie... (*În parte.*) Numai eu știu câte bușituri am mâncat... d-apoi dă!... dacă-i moda...

GULIȚĂ (*scâncindu-se*): Ei... neneacă, las' să mă primblu călare... măcar numai pin ogradă.

CHIRIȚA: Bai... ți-am mai spus o dată că nu vreau... Nu mă supăra mai mult. Mai bine apucă-te de-ți învață franțuzasca cu monsiu Șarlă... că mă ții o mulțime de parale, trântore.

GULIȚĂ: Bai și eu... M-am săturat de carte.

Notă: se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de pregătire a răspunsului: 10 minute. Succes!

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Programa școlară pentru clasa a VII-a	5
Tema 1: Tărâmurii și minuni	
I. Exerciții de sistematizare și consolidare	8
II. Evaluarea competențelor	13
Test 1 – Receptarea textului scris	13
Test 2 – Limbă și comunicare	17
Test 3 – Redactarea textului scris	19
Test 4 – Comunicarea orală	22
Tema 2: Responsabilitatea	
I. Exerciții de sistematizare și consolidare	23
II. Evaluarea competențelor	29
Test 5 – Receptarea textului scris	29
Test 6 – Limbă și comunicare	33
Test 7 – Redactarea textului scris	35
Test 8 – Comunicarea orală	38
Tema 3: Emoțiile	
I. Exerciții de sistematizare și consolidare	39
II. Evaluarea competențelor	43
Test 9 – Receptarea textului scris	43
Test 10 – Limbă și comunicare	46
Test 11 – Redactarea textului scris	48
Test 12 – Comunicarea orală	51
Tema 4: În bibliotecă	
I. Exerciții de sistematizare și consolidare	52
II. Evaluarea competențelor	57
Test 13 – Receptarea textului scris	57
Test 14 – Limbă și comunicare	61
Test 15 – Redactarea textului scris	63
Test 16 – Comunicarea orală	65
Tema 5: Privind natura	
I. Exerciții de sistematizare și consolidare	67
II. Evaluarea competențelor	72
Test 17 – Receptarea textului scris	72
Test 18 – Limbă și comunicare	75
Test 19 – Redactarea textului scris	77
Test 20 – Comunicarea orală	79
Tema 6: Să comunicăm!	
I. Exerciții de sistematizare și consolidare	80
II. Evaluarea competențelor	85
Test 21 – Receptarea textului scris	85
Test 22 – Limbă și comunicare	88
Test 23 – Redactarea textului scris	91
Test 24 – Comunicarea orală	93

Tema 7: Taina obârșiiilor

I. Exerciții de sistematizare și consolidare	95
II. Evaluarea competențelor	99
Test 25 – Receptarea textului scris	99
Test 26 – Limbă și comunicare	103
Test 27 – Redactarea textului scris	106
Test 28 – Comunicarea orală	108

Tema 8: Încercările adolescenței

I. Exerciții de sistematizare și consolidare	110
II. Evaluarea competențelor	118
Test 29 – Receptarea textului scris	118
Test 30 – Limbă și comunicare	121
Test 31 – Redactarea textului scris	123
Test 32 – Comunicarea orală	125

Tema 9: Pe scenă

I. Exerciții de sistematizare și consolidare	126
II. Evaluarea competențelor	133
Test 33 – Receptarea textului scris	133
Test 34 – Limbă și comunicare	137
Test 35 – Redactarea textului scris	139
Test 36 – Comunicarea orală	141

Tema 10: Zei și oameni

I. Exerciții de sistematizare și consolidare	143
II. Evaluarea competențelor	149
Test 37 – Receptarea textului scris	149
Test 38 – Limbă și comunicare	153
Test 39 – Redactarea textului scris	155
Test 40 – Comunicarea orală	158

SOLUȚII ȘI SUGESTII DE RĂSPUNS	161
---	------------